

Ikääntyneiden päivätoiminta

Ikääntyneiden päivätoiminta – Palvelukuvaus ja nykyinen toimintamalli

- Kuntouttava päivätoiminta** on ennaltaehkäisevää toimintaa, jolla tuetaan ikääntyneen toimintakykyä, omatoimisuutta ja kotona asumista. Toiminta on tarkoitettu kotona asuville muistisairaille, omaishoidettaville ja ikääntyneille, jotka tarvitsevat tukea osallistuakseen kodin ulkopuoliseen toimintaan.
 - Kuntouttavan päivätoiminnan päivän kesto on kerran viikossa neljä tuntia ja sisältää ruokailun. Kuntouttava päivätoiminta sisältää asiakkaan toimintakykyä tukevaa ryhmätoimintaa, esim. liikuntaa, ulkoilua ja erilaisia toimintatuokioita. Tärkeänä osana on sosiaalinen kanssakäyminen ja vertaistuki. Ryhmien koot yleisesti n. 8–12 asiakasta. Kuntouttavan päivätoiminnan asiakkaille tehdään toimintakyvyn alku- ja seuranta-arvioinnit.
- Omaishoidon päivätoiminta** on tarkoitettu omaishoidettaville ikääntyneille tai omaishoitoa vastaavassa tilanteessa oleville. Päivätoiminta tukee ikääntyneiden toimintakykyä ja kotona asumista sekä omaishoitajan jaksamista arjessa.
- Etäpäivätoiminta** on tavoitteellista, ääni- ja videovälitteistä pienryhmätoimintaa, jota suunnataan palvelutarpeen arvioinnin perusteella ikääntyneille tai omaishoitajille, joilla ilmenee psykososiaalisen tuen tarvetta. Etäpäivätoiminnan myöntämisen edellytyksenä on, että asiakas hyötyy ryhmämuotoisesta toiminnasta ja hän kykenee sitoutumaan tavoitteelliseen harjoitusjaksoon.
- Seniorin hyvinvointineuvola** tarjoaa ikääntyneille matalan kynnyksen neuvontaa ja ohjausta sekä ennaltaehkäiseviä, kokonaisvaltaisia, hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä edistäviä palveluita. Seniorin hyvinvointineuvolan toimintaan sisältyy hyvinvointitapaamisia- ja tarkastuksia, matalan kynnyksen terveys- ja hyvinvointineuvontaa sekä -ohjausta ja jalkautumista eri kohtaamispaikkoihin. Tukea ikääntyneet saavat sairaanhoitajalta myös sähköiseen asiointiin.
- Seniorikeskus** Paikallinen avoin ikääntyneiden kohtaamispaikka, joka on tarkoitettu kotona asuville ikääntyville kuntalaisille. Toiminta on ennaltaehkäisevää, virikkeellistä, omatoimisuutta ja toimintakykyä tukevaa sekä sosiaalisia suhteita ylläpitävää toimintaa. Se järjestetään kuntien, järjestöjen, yritysten, seurakuntien ja muiden paikallisten toimijoiden sekä hyvinvointialueen yhteistyönä.

PALVELUKANAVAT	TUOTETTAVAT PALVELUT
Kivijalka 	<ul style="list-style-type: none"> Kuntouttava päivätoiminta Omaishoidon päivätoiminta Hygieniapalvelut Omaehtoinen kuntosaliharjoittelu
Liikkuvat, jalkautuvat ja kotiin vietävät palvelut 	<p>Liikkuvat palvelut</p> <ul style="list-style-type: none"> Seniorin hyvinvointineuvola <p>Jalkautuvat palvelut</p> <ul style="list-style-type: none"> Seniorin hyvinvointineuvola <p>Kotiin vietävät palvelut</p> <ul style="list-style-type: none"> Omaishoidon lomitus
Sähköiset palvelut 	<ul style="list-style-type: none"> Etäpäivätoiminta

Ikäntyneiden päivätoiminta – Toiminta lukuina

TUNNUSLUVUT

	Kuntouttava päivätoiminta	Seniorihyvinvointineuvola	Omaishoidon lomitus	Etäpäivätoiminta
Asiakkaat	1 076	242 (09/23 – 12/23)	95	17

	Päiväkeskusohjaajat	Päiväkeskustyöntekijät	Muut/hoiva-avustajat, tukipalveluapulainen, asiantuntijat	Omaishoidon lomittajat, seniorihyvinvointineuvola
Henkilöstö, htv	11	44	7	13

PALVELUKANAVAT	TUOTETTAVAT PALVELUT
<p>Kivijalka</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Päivätoimintaa on 25 toimipisteessä 75 % toiminnasta toimipisteissä
<p>Liikkuvat, jalkautuvat ja kotiin vietävät palvelut</p> 	<p>%-osuus toiminnasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> Liikkuvat palvelut ja jalkautuvat palvelut: 17 % Kotiin vietävät palvelut: 7 %
<p>Sähköiset palvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Sähköisten palveluiden osuus noin 1%

Ikääntyneiden päivätoiminta – Palveluiden kehittämisen tavoitetila

JÄRJESTÄMISEN LINJAUKSET

Ikäihmisten päivätoimintaa erityisesti koskeva järjestämisen linjaus

”Hyvinvointialueen ikääntyneiden päivätoiminta järjestetään varhaisen tuen palveluna eritasoisena päivätoimintana palvelutarpeen mukaisesti. Varhaisen tuen ikääntyneiden päivätoimintaa laajennetaan hyvinvointialueen eri osiin siten, että palveluverkko on tarpeen mukaisesti kattava. Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden sekä toimintakyvyn edistämiseksi luodaan yhteistyömalli kuntien ja paikallisten muiden toimijoiden kanssa.

Toiminta on ennaltaehkäisevää, virikkeellistä, omatoimisuutta ja toimintakykyä tukevaa sekä sosiaalisia suhteita ylläpitävää.”

Muut järjestämisen linjaukset

JÄRJESTÄMISEN LINJAUKSEN TOTEUTTAMINEN

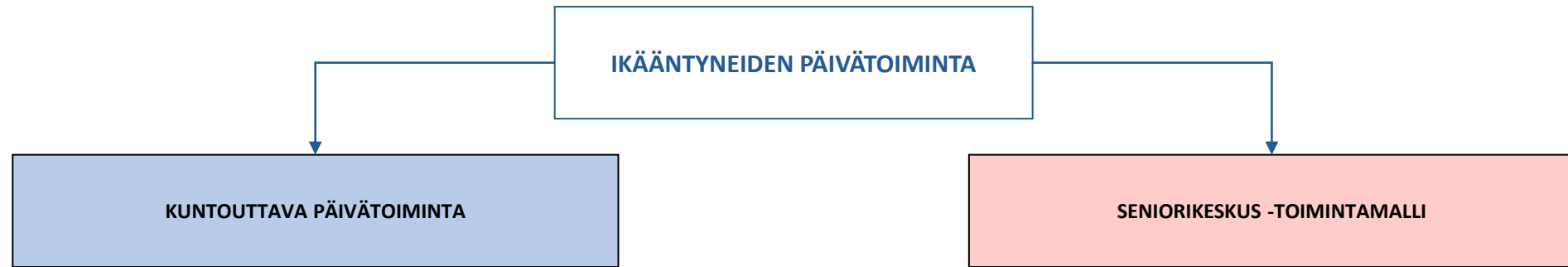
Tavoitteet palveluverkon uudistamiselle

- 1 Ikääntyneen väestön fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn tukeminen ja edistäminen
- 2 Palvelujen saatavuus ja palveluverkon toimivuus
- 3 Raskaampien palveluiden tarpeen ja kustannusten kasvun hillintä
- 4 Seniorikeskus toimintamallinen kehittäminen yhteistyössä kuntien, järjestöjen, seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa

Ikääntyneiden päivätoiminta – Perustelut muutosehdotuksille

	NYKYINEN TOIMINTA	TAVOITETILA
Asiakasnäkökulma (saatavuus, saavutettavuus, palvelutarve, palvelukanavat, toimintatavat) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kuntouttavaa päivätoimintaa ja omaishoidon päivätoimintaa voidaan tarjota palvelutarpeen mukaisena ✓ Asiakkaat tulevat päivätoiminnan palveluihin asiakasohjauksen palvelutarpeen arvioinnin kautta ✓ Seniorin hyvinvointineuvolatoimintaa on jo tarjolla useamman kunnan alueella, kehitetään Kestävän kasvun hankkeessa 2023-2024. ✓ Seniorikeskusmallin kehittäminen on käynnistynyt yhteistyössä kuntien hyvinvointikoordinaattoreiden ✗ Omaehtoinen kuntosaliharjoittelu ei ole mahdollista kaikissa päivätoiminnan yksiköissä ✗ Hygieniapalveluita ei ole mahdollista järjestää kaikissa päivätoiminnan yksiköissä 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Monipuoliset eritasoiset palvelut mahdollistavat eri toimintakykyisille ikääntyville kuntien asukkailla tarpeen mukaiset osallistavat ja arjen toimintakykyä tukevat toiminnot ✓ Asiakkaat ohjautuvat parhaiten heille sopiviin ryhmiin, palvelu on vaikuttavaa ja toimintakykyä tukevaa ✓ Seniorin hyvinvointineuvolan palvelua on tarjolla koko hyvinvointialueella ✗ Asiakasmäärän ennakkointia on haasteellista tehdä Seniorikeskus toiminnan osalta
Henkilöstönäkökulma 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osassa yksiköissä hyvä henkilöstöresurssi monipuolisen toiminnan järjestämiseen ja työparimalli onnistuu asiakas- ja työturvallisuuden varmistamiseksi ✓ Osassa yksiköissä hyvä mahdollisuus moniammatilliseen arviointiin (eri ammattiryhmiä) ✓ Seniorin hyvinvointineuvolatoiminnassa hyvin omaa resurssia pohjoisella alueella ✓ Henkilöstön osaamista toimintakyvyn arviointiin on vahvistettu ✗ Osassa yksiköissä toimintaa joudutaan toteuttamaan yksin ✗ Liikkuva työ lisää työturvallisuusriskejä ✗ Nykyinen henkilöstöresurssi (= siirtynyt henkilöstöresurssi) riittää olemassa olevan palvelun tuottamiseen ✗ Seniorin hyvinvointineuvolassa ei ole vielä omaa resurssia eteläisellä alueella 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Moniammatilliset tiimit toimivat asiakaslähtöisesti ✓ Osaamisen vahvistaminen asiakkaiden toimintakyvyn arviointiin monipuolistaa palvelua ja lisää palveluiden vaikuttavuutta ✓ Henkilöstöresursoinnin vahvistamisella varmistetaan toiminnan toteuttaminen ja asiakas- ja työturvallisuuden lisääminen ✓ Henkilöstön liikkuvuudella varmistetaan palveluiden tuottaminen hva:n alueella ja esimerkiksi seniorin hyvinvointineuvolan henkilö voi olla mukana, jos tulee ns. liikkuva sote-auto ✗ Henkilöstön rekrytointihaasteet voivat vaikuttaa alueelliseen palvelun tarjoamiseen
Tuottavuus- / kustannusnäkökulma 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ennaltaehkäiseviä ja kuntouttavia palveluja kehittämällä voidaan ennaltaehkäistä raskaampien palvelujen tarvetta ✓ Henkilöstön liikkumisella ja yhdistelmätehtävillä (päivätoiminta/omaishoidon lomitus, päivätoiminta seniorin hyvinvointineuvola) voidaan vähentää sijaiskuluja ja järjestää palvelut joka alueella ✗ Pieniä yksiköitä joissa vähän asiakkaita ja asiakastuottoa --> suuret yksikkökustannukset 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Päivätoiminnan palveluilla ennaltaehkäistään raskaampiin palveluihin siirtymistä ✓ Vaikuttavalla ikääntyvien hyte -työllä ehkäistään palvelujen tarvetta ✗ Lisäresursointia tarvitaan henkilöstön osalta palvelujen laajentuessa ✗ Uudet ja toimivat tilat ja laitteet (mm digi) edellyttävät investointeja
Tilat 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osassa yksiköissä hyvät tilat monipuolisen toiminnan järjestämiseen (ryhmätila, kuntosali, liikuntatila, ruokailutila, esteetön piha-alue) ✗ Osassa yksiköissä puutteelliset tilat monipuolisen toiminnan järjestämiseen 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Toimivat tilat palveluiden osalta varmistavat monipuolisen toiminnan toteuttamisen ✓ Asiakkaat ohjautuvat parhaiten heille sopiviin ryhmiin, palvelu on vaikuttavaa ja toimintakykyä tukevaa ✗ Kaikissa kunnista ei välttämättä löydy toimivaa tilaa – kuntien osuus toimitilojen kehittämiseen olisi merkittävä
Muut huomiot 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Etäpäivätoiminta toteutuu jo useamman kunnan alueella ja toimintaa on mahdollista laajentaa 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kuntien ja eri toimijoiden yhteistyö on sujuvaa ja tukee palveluiden yhteisiä tavoitteita (HYTE yhteistyö) ja seniorikeskuksia ✓ Etäpäivätoiminta laajenee koko hva:n alueelle ✗ Etäpäivätoiminnan laitteiden hankinta edellyttää sujuvaa prosessia (saatavuus)

Toiminta jakaantuu kuntouttavaan päivätoimintaan ja ns. kevyempään seniorikeskustoimintaan

Tilat	HVA omat tilat tai säännöllisesti vuokratut tilat	<ul style="list-style-type: none">• Ajoittain hyödynnettävät yhteiskäyttötilat muiden HVA toimintojen kanssa• Kunnan, järjestöjen tai seurakunnan tilojen hyödyntäminen• Liikkuvan "sote-auton" hyödyntäminen
Järjestäminen	HVA vastaa toiminnan järjestämisestä	HVA ja kunta vastaavat yhteistyössä toiminnan järjestämisestä
Hakeutuminen	Asiakas tarvitsee päätöksen kuntouttavasta päivätoiminnasta	Asiakas voi hakeutua matalalla kynnyksellä oman tahdon mukaan
Vaatimukset / Toiminnan kuvaus	<p>Vaatimukset tiloille:</p> <ul style="list-style-type: none">• Esteettömyys• Kuntosali• Ryhmätila• Suihku, hygieniapalvelu	<p>Toiminta (esimerkiksi):</p> <ul style="list-style-type: none">• Kuntokatsaukset ja hyvinvointitarkastukset• Seniori-infot• Hyvinvointineuvolan ajanvarauksettomat vastaanotot• Hyvinvointiin liittyviä tapahtumasarjoja ja tilaisuuksia

Seniorikeskus –toimintamalli tarjoaa matalamman kynnyksen tukevaa toimintaa

HENKILÖSTÖ

Hyödynnetään kunnan ja järjestöjen henkilöstöä

HVA henkilöstöstä säännöllisesti (esim. kuukausittain) paikalla käy tarpeen mukainen henkilöstö (esim. hyvinvointikoordinaattori)

ASIAKKAAT

Asiakkaina ikääntyneet, jotka pärjäävät kotona ilman palveluita (eivät tarvitse kuntouttavaa päivätoimintaa), mutta jotka hyötyisivät kevyemmästä päivätoiminnasta

Ikääntynyt voi hakeutua palveluihin ilman palvelutarpeen arviointia ja palvelupäätöstä

Mahdollistetaan säännöllinen seniorikeskus –toiminta jokaisessa alueen kunnassa lähipalveluna

TILAT

Hyödynnetään mahdollisimman paljon kuntien, järjestöjen ja seurakuntien tiloja

Lisäksi voidaan käyttää muiden sote –toimijoiden tiloja tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan (myös liikkuvan ”sote-auton” mahdollisuudet huomioitava)

Nykyisistä päivätoiminnan tiloista voidaan tarvittaessa osa säilyttää kevyemmän päivätoiminnan hyödynnettäväksi. Myös kuntouttavan päivätoiminnan tilat toimivat seniorikeskustiloina

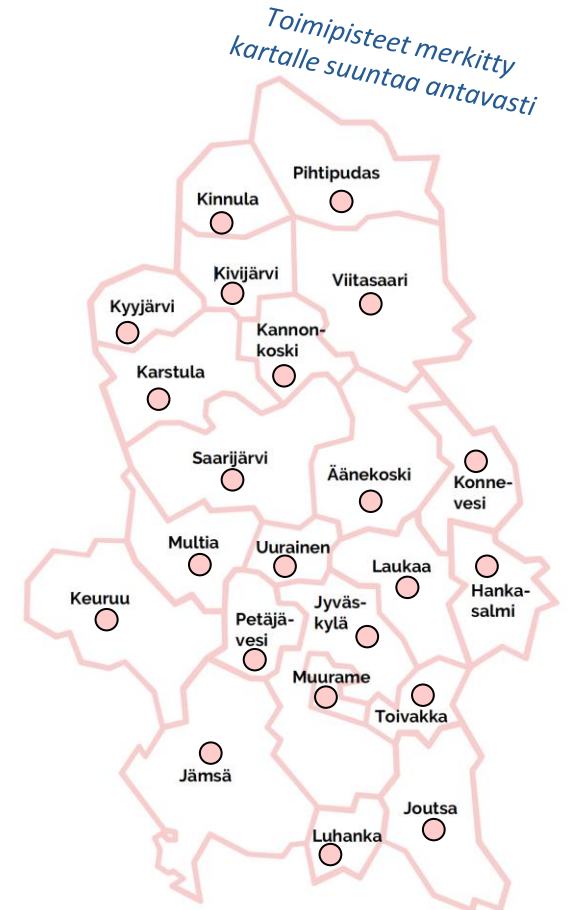
PALVELUT / TOIMINTA

Kuntokatsaukset ja hyvinvointitarkastukset

Seniори-infot

Hyvinvointineuvolan ajanvarauksettomat vastaanotot

Hyvinvointiin liittyviä tapahtumasarjoja ja tilaisuuksia

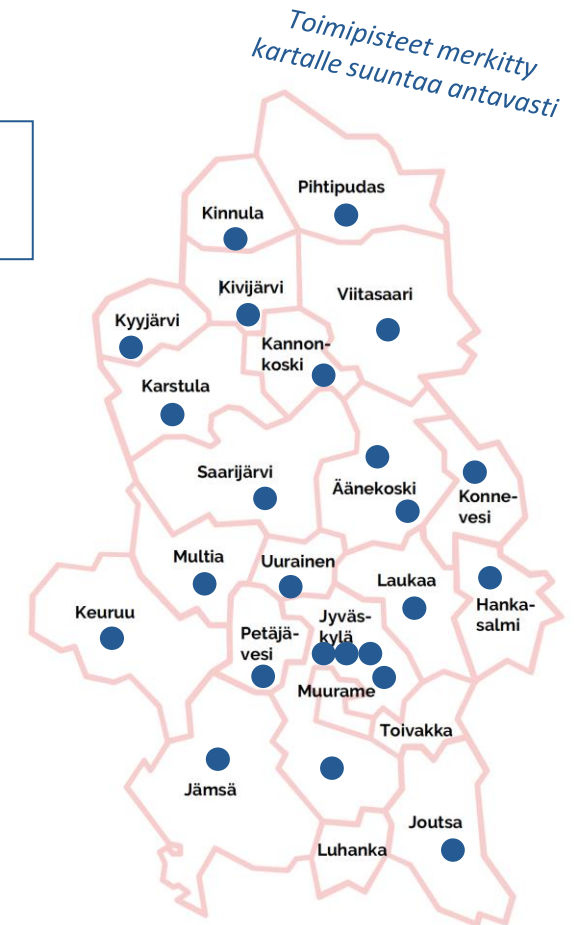

Ikääntyneiden päivätoiminta – Päivätoimintaa on 25 toimipisteessä

Nykytilanne

Kunta	Ryhmää / vk	Asiakasmäärä 2023
Hankasalmi	3	31
Joutsa	4	30
Jyväskylä (Keltinmäki)	9	94
Jyväskylä (Kortepohja)	9	72
Jyväskylä (Korpilahti)	9	74
Jyväskylä (Palokka)	9	83
Jyväskylä (Vaajakoski)	9	80
Jämsänkoski	6	70
Kannonkoski	1	12
Karstula	4	26
Keuruu	6	60
Kinnula (terveystalo)	1	14
Kivijärvi	1	6
Konnevesi	<i>Alkaa 2/2024</i>	6
Kyyjärvi	1	4
Laukaa	5	40
Luhanka	1	23
Multia	2	7
Petäjävesi	3	17
Pihtipudas	4	33
Saarjärvi	6	45
Uurainen	1	8
Viitasaari	4	29
Äänekoski	5	40
Äänekoski (Suolahti)	3	17
Muurame	Asiakkaat ohjautuvat Jyväskylään	
Toivakka	Asiakkaat ohjautuvat Jyväskylään	

Toimipisteiden lisäksi on nykyään myös kevyempää yhteistoimintaa kuntien kanssa

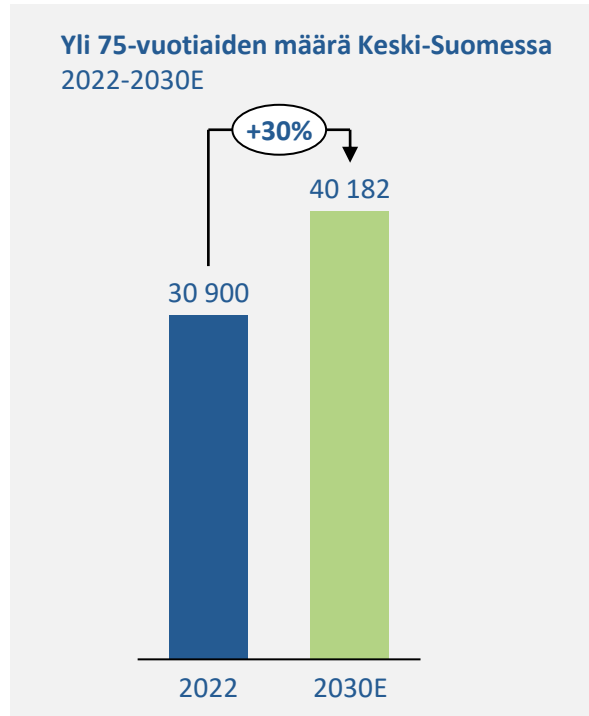
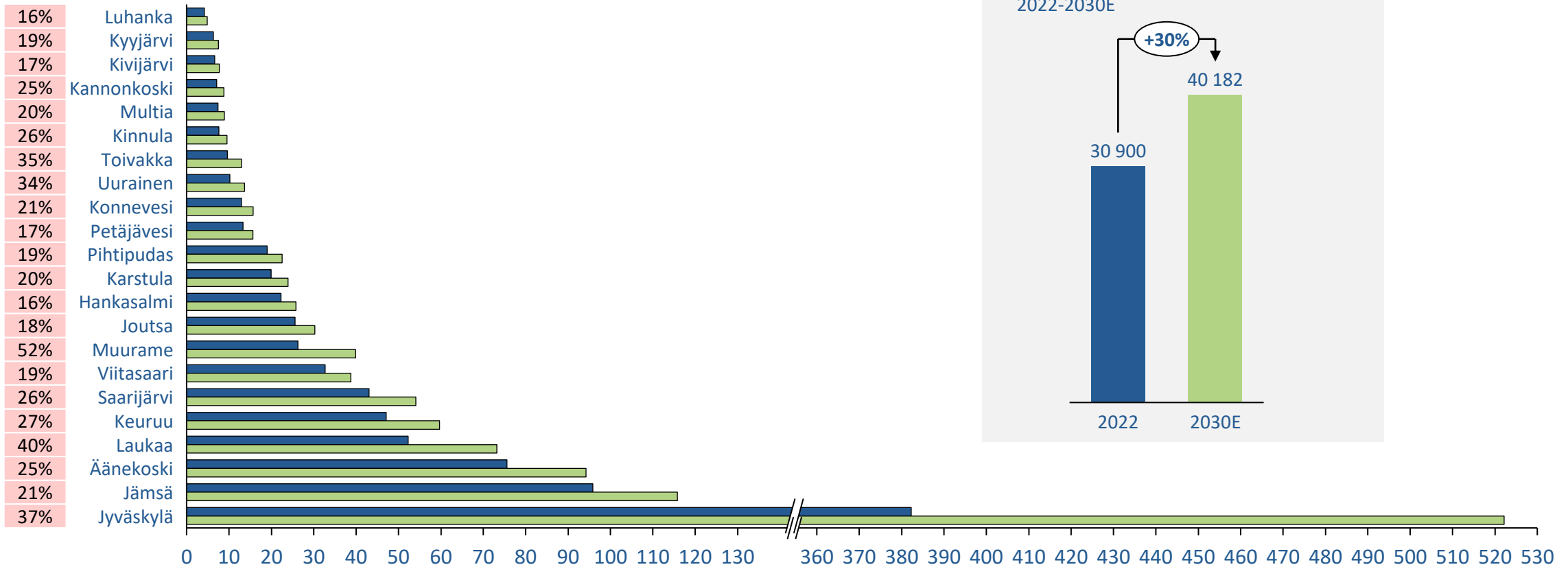

Ikäntyneiden päivätoiminta - Nykyisissä toimipisteissä tasavertaiset palvelut eivät toteudu tällä hetkellä

	TOIMIPISTE	SUIHKU	SAUNA	KUNTOSALI	RYHMÄTILA	ESTEETTÖMYYS	SOVELTUVUUS	Huomiot
KATTAVAT PALVELUT	Joutsa	✓	✓	✓	✓	✓	Soveltuu kuntouttavaan päivätoimintaan	
	Jyväskylä (Keltinmäki)	✓	✓	✓	✓	✓	Soveltuu kuntouttavaan päivätoimintaan	
	Jyväskylä (Kortepohja)	✓	✓	✓	✓	✓	Soveltuu kuntouttavaan päivätoimintaan	
	Jyväskylä (Palokka)	✓	✓	✓	✓	✓	Soveltuu kuntouttavaan päivätoimintaan	
	Jämsä	✓	✓	✓	✓	✓	Soveltuu kuntouttavaan päivätoimintaan	
	Keuruu	✓	✓	✓	✓	✓	Soveltuu kuntouttavaan päivätoimintaan	
	Petäjavesi	✓	✓	✓	✓	✓	Soveltuu kuntouttavaan päivätoimintaan	
	Pihtipudas	✓	✓	✓	✓	✓	Soveltuu kuntouttavaan päivätoimintaan	
	Saarijärvi	✓	✓	✓	✓	✓	Soveltuu kuntouttavaan päivätoimintaan	
	Äänekoski	✓	✓	✓	✓	✓	Soveltuu kuntouttavaan päivätoimintaan	Kuntosalilaitteet vanhat, useita ryhmätiloja
VAJAA PALVELUVALIKOIMA	Jyväskylä (Korpilahti)	✓	✓	X	✓	✓	Ei kaikkia toiminnallisuuksia	
	Jyväskylä (Vaajakoski)	✓	✓	X	✓	✓	Ei kaikkia toiminnallisuuksia	
	Luhanka	✓	✓	✓	✓	X	Ei kaikkia toiminnallisuuksia	
	Viitasaari	✓	✓	X	✓	✓	Ei kaikkia toiminnallisuuksia	
	Hankasalmi	X	X	✓	✓	✓	Ei kaikkia toiminnallisuuksia	
	Kannonkoski	✓	✓	X	?	✓	Ei kaikkia toiminnallisuuksia	Pieni ryhmätila
	Karstula	✓	✓	X	?	✓	Ei kaikkia toiminnallisuuksia	Pieni ryhmätila
	Multia	✓	✓	X	?	✓	Ei kaikkia toiminnallisuuksia	Levoton aulatila ryhmätilana
	Urainen	✓	✓	X	?	✓	Ei kaikkia toiminnallisuuksia	Pieni ryhmätila
	Äänekoski (Suolahti)	✓	✓	✓	?	X	Ei kaikkia toiminnallisuuksia	Toimitiloista muodostettu ryhmätila
	Kinnula (Terveystalo)	X	X	X	✓	✓	Ei kaikkia toiminnallisuuksia	
	Kyyjärvi	X	X	✓	?	✓	Ei kaikkia toiminnallisuuksia	Olematon ryhmätila
	Laukaa	X	X	X	✓	✓	Ei kaikkia toiminnallisuuksia	
	Kivijärvi	X	X	X	?	✓	Ei kaikkia toiminnallisuuksia	Olematon ryhmätila
	Konnevesi	X	X	X	?	✓	Ei kaikkia toiminnallisuuksia	Toiminta alkaa 02/2024. Pieni ryhmätila

Ikääntyneiden päivätoiminnan palvelutarve kasvaa jokaisessa Keski-Suomen kunnassa

Ikääntyneiden päivätoiminta – Palvelutarpeen muutos (käyttöaste 3 % yli 75-vuotiaista) 2022-2030E*

*Laskenta perustuu väestöennusteeseen sekä ikäihmisten päivätoiminnan käyttöasteeseen kunnittain (3 % yli 75-vuotiaista). Lähde: Tilastokeskus, Avohilmo

Ikääntyneiden päivätoiminnalla on toimintakykyä ylläpitävä rooli ja tavoitteena vahvistaa palvelua

40 182
Yli 75-vuotiasta (2030)

VAIHTOEHTO 1

Vaihtoehdossa 1 **tavoitellaan nykyistä 3% asiakasmäärää** ikäryhmän asukkaista. Toimipisteitä on kuitenkin laskennallista määrää enemmän (laskettu täydellä käyttöasteella) ja **tiloja on siten mahdollista käyttää myös mm. omaehtoiseen kuntosaliharjoitteluun.**

Asiakkaiden osuus ikäryhmän asukkaista

3 % (1 205 asiakasta)

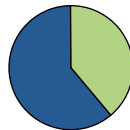
Laskennallinen toimipisteiden tarve

11

Todellinen toimipisteiden tarve*

18

Eri toimintojen osuudet toimipisteiden käytöstä (havainnollistava)

Kuvaus

Toimipisteissä enemmän vajaakäyttöä kuntouttavan päivätoiminnan osalta, joten voidaan tarjota tiloissa mm. seniorikeskus-toimintaa sekä mahdollisuutta omaehtoiseen kuntosaliharjoitteluun

VAIHTOEHTO 2

Vaihtoehdossa 2 **tavoitellaan 5% asiakasmäärää** ikäryhmän asukkaista. Toimipisteitä on lähes laskennallisen määrän verran (laskettu täydellä käyttöasteella), **jolloin toimipisteet tarvitaan kuntouttavaan päivätoimintaan.** Seniorikeskus-toimintaa ja omaehtoista kuntosaliharjoittelua järjestetään siten muissa käytettävissä olevissa tiloissa.

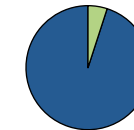
*Todellisessa tarvittavassa toimipisteiden määrässä tulee huomioida myös mm. asiakkaiden matka-ajat. Asiakkaat kuljetetaan palveluun yhteiskyydein ja mikäli toimipisteitä keskitetään liikaa, niin asiakas joutuu käyttämään kyyditykseen kohtuuttoman paljon aikaa

■ Kuntouttava päivätoiminta ■ Seniorikeskus toiminta

5 % (2 009 asiakasta)

19

20

Toimipisteet tehokkaasti kuntouttavan päivätoiminnan käytössä. Muulle tukevalle toiminnalle (mm. seniorikeskus) käytetään enemmän muita tiloja esim. yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa.

Ikääntyneiden päivätoiminta – Vaihtoehdot 1 & 2

VAIHTOEHDOT 1 & 2

PERUSTELUT:

- Ikäihmisten määrä ja siten ikääntyvien päivätoiminnan tarve kasvaa kaikissa kunnissa 16-52%.
- Ikääntyvien päivätoiminta voidaan jakaa kuntouttavaan päivätoimintaan sekä kevyempään seniorikeskus-toimintaan. Noin 3% yli 75-vuotiaista käyttää kuntouttavan päivätoiminnan palveluita. Seniorikeskus-toimintaa tehdään tiiviissä yhteistyössä mm. kuntien, järjestöjen ja seurakuntien kanssa.
- Kuntouttavalla päivätoiminnalla on enemmän **tilavaatimuksia** kuin seniorikeskus-toiminnalla. Kuntouttavan päivätoiminnan tilat ovat nykyään varustelultaan erilaiset ja yhdenvertaisuuden varmistamiseksi useampi tila vaatii varustetason lisäämistä. Useampi tila on myös alhaisella käyttöasteella vähäisen ryhmämäärän vuoksi. Kuntouttavan päivätoiminnan osalta on myös huomioitava **asiakkaiden kuljetusmatkat** toimipisteeseen.
- Ikääntyvien päivätoiminnalla on merkittävä rooli **ikäihmisten toimintakyvyn ylläpitämisessä** ja sillä voidaan ennaltaehkäistä tai viivästyttää ajautumista raskaampien palveluiden piiriin.
- Tavoitteena on tarjota **yhdenvertaiset palvelut** kuntouttavan päivätoiminnan osalta. Vaihtoehdoissa huomioidaan ikäihmisten määrän kasvu ja tavoitellaan tilojen tehokasta käyttöä.

VAIHTOEHTO 1:

- Vaihtoehdossa 1 **kuntouttavaa päivätoimintaa järjestetään 18 toimipisteessä**, jotka olisivat varustelultaan yhdenmukaiset. Lisäksi tarjotaan **kevyempää seniorikeskus-toimintaa**.

VAIHTOEHTO 2:

- Vaihtoehdossa 2 **kuntouttavaa päivätoimintaa järjestetään 20 toimipisteessä**, jotka olisivat varustelultaan yhdenmukaiset. Lisäksi tarjotaan **kevyempää seniorikeskus-toimintaa**.

PALVELUKANAVAT

Kivijalka

Liikkuvat, jalkautuvat ja kotiin vietävät palvelut

Sähköiset palvelut

TUOTETTAVAT PALVELUT

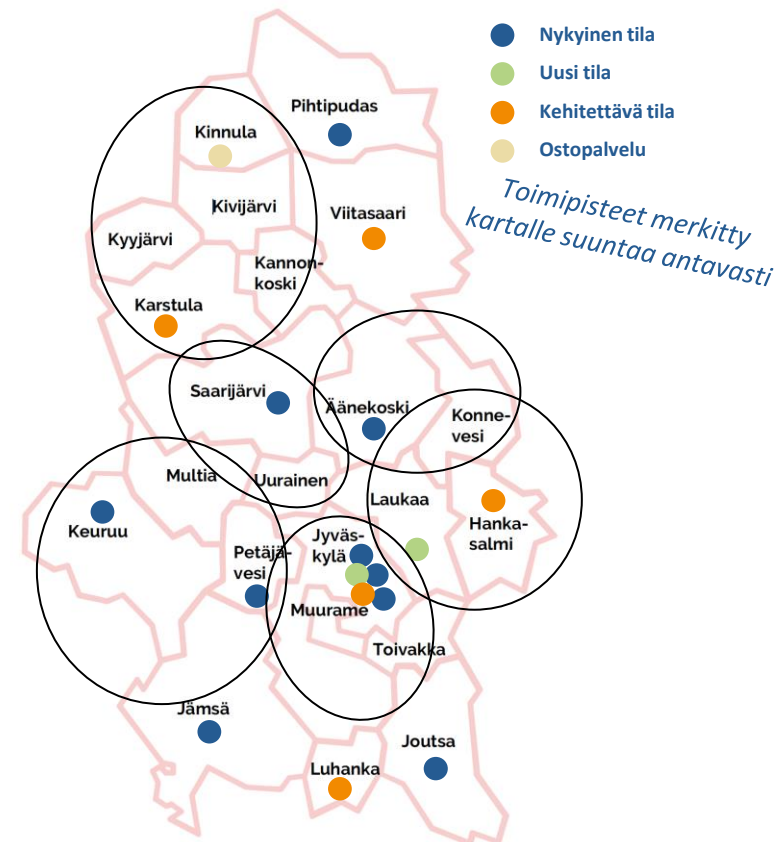
- Kaikki nykyiset toimipisteet säilyvät molemmissa vaihtoehdoissa
- VAIHTOEHTO 1: Kuntouttavaa päivätoimintaa 18 toimipisteessä, jotka varustellaan hyvin. Lisäksi Seniorikeskus-toimintaa kaikissa kunnissa.
- VAIHTOEHTO 2: Kuntouttavaa päivätoimintaa 20 toimipisteessä, jotka varustellaan hyvin. Lisäksi Seniorikeskus-toimintaa kaikissa kunnissa

Kehitetään nykyisiä toimintamalleja mm. seniorikeskus-toiminnan vahvistamisen kautta.

Etäpäivätoiminnan tavoitteellinen kehittäminen jatkuu

Vaihtoehdossa 1 kuntouttava päivätoiminta järjestetään 18:ssa toimipisteessä

Kunta	Yli 75v (2030)	Asiakkaat (2030) ¹	Ryhmiä / vk (2030) ²	Tarvittava toimipistemäärä ³	Alueen laskennallinen toimipistemäärä	Alueen suunniteltu toimipistemäärä
Jyväskylä	17 406	522	44	4,8	5,3	5
Muurame	1 329	40	3	0,4		
Toivakka	432	13	1	0,1		
Jämsä	3 859	116	10	1,1	1,1	1
Multia	296	9	1	0,1	0,8	2
Keuruu	1 989	60	5	0,6		
Petäjävesi	521	16	1	0,1		
Äänekoski	3 141	94	8	0,9	0,9	1
Saarjärvi	1 803	54	5	0,5	0,6	1
Uurainen	456	14	1	0,1		
Hankasalmi	859	26	2	0,2	1,0	2
Laukaa	2 440	73	6	0,7		
Konnevesi	523	16	1	0,1		
Joutsa	1 008	30	3	0,3	0,3	2
Luhanka	162	5	0	0,0		
Viitasaari	1 291	39	3	0,4	0,4	1
Pihtipudas	751	23	2	0,2	0,2	1
Karstula	797	24	2	0,2	0,6	2
Kinnula	318	10	1	0,1		
Kannonkoski	294	9	1	0,1		
Kivijärvi	257	8	1	0,1		
Kyyjärvi	250	8	1	0,1		

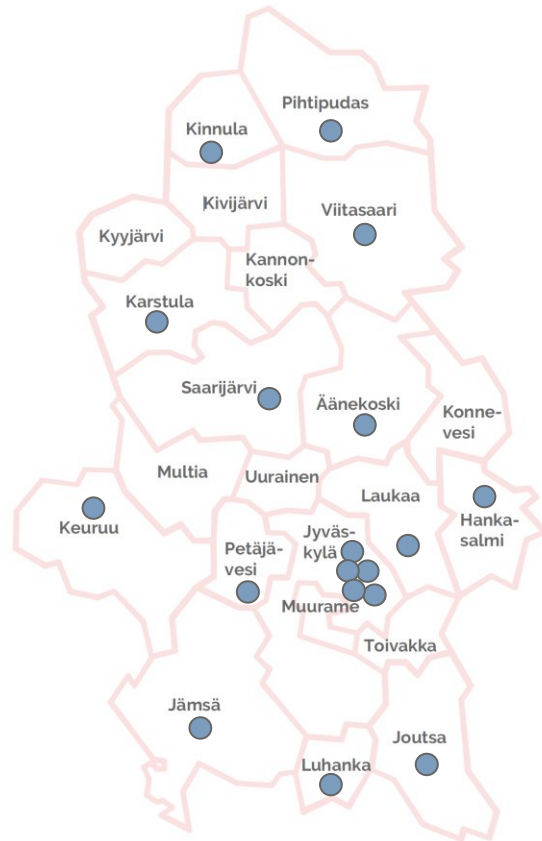

Vaihtoehdossa 1 toimipisteistä 7 vaatii kehittämistä ja yksi uusi kuntouttavaan

TOIMIPISTE	SUIHKU	SAUNA	KUNTOSALI	RYHMÄTILA	ESTEETTÖMYYS	SOVELTUVUUS	Huomiot
Joutsa	✓	✓	✓	✓	✓	Säilyy	
Jyväskylä (Keltinmäki)	✓	✓	✓	✓	✓	Säilyy	
Jyväskylä (Kortepohja)	✓	✓	✓	✓	✓	Säilyy	
Jyväskylä (Palokka)	✓	✓	✓	✓	✓	Säilyy	
Jämsä	✓	✓	✓	✓	✓	Säilyy	
Keuruu	✓	✓	✓	✓	✓	Säilyy	
Petäjävesi	✓	✓	✓	✓	✓	Säilyy	
Pihtipudas	✓	✓	✓	✓	✓	Säilyy	
Saarijärvi	✓	✓	✓	✓	✓	Säilyy	
Äänekoski	✓	✓	✓	✓	✓	Säilyy	Kuntosalilaitteet vanhat, useita ryhmätiloja
Jyväskylä (Korpilahti)	✓	✓	✗	✓	✓	Säilyy, vaatii kehittämistä	
Luhanka	✓	✓	✓	✓	✗	Säilyy, vaatii kehittämistä	
Viitasaari	✓	✓	✗	✓	✓	Säilyy, vaatii kehittämistä	
Hankasalmi	✗	✗	✓	✓	✓	Säilyy, vaatii kehittämistä	
Karstula	✓	✓	✗	?	✓	Säilyy, vaatii kehittämistä	Pieni ryhmätila
Kinnula (Terveystalo)	✗	✗	✗	✓	✓	Säilyy, vaatii kehittämistä	
Jyväskylä (Vaajakoski)						Uusi tila (tulossa jo)	
Laukaa						Uusi tila	
Kannonkoski	✓	✓	✗	?	✓	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Pieni ryhmätila
Multia	✓	✓	✗	?	✓	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Levoton aulatila ryhmätilana
Uurainen	✓	✓	✗	?	✓	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Pieni ryhmätila
Äänekoski (Suolahti)	✓	✓	✓	?	✗	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Toimitiloista muodostettu ryhmätila
Kyyjärvi	✗	✗	✓	?	✓	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Olematon ryhmätila
Laukaa	✗	✗	✗	✓	✓	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	
Kivijärvi	✗	✗	✗	?	✓	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Olematon ryhmätila
Konnevesi	✗	✗	✗	?	✓	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Toiminta alkaa 02/2024. Pieni ryhmätila

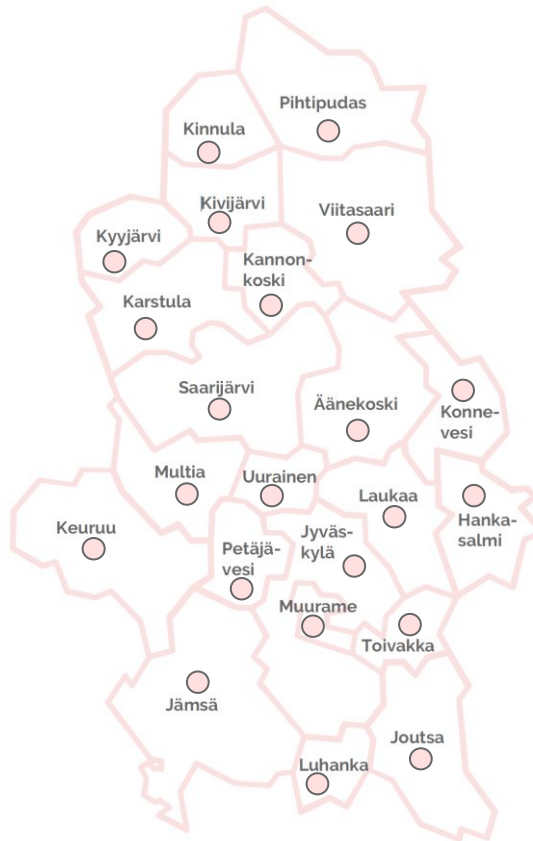
Vaihtoehdossa 1 yhteisillä toimintamalleilla kattavuus koko alueelle

KUNTOUTTAVA PÄIVÄTOIMINTA

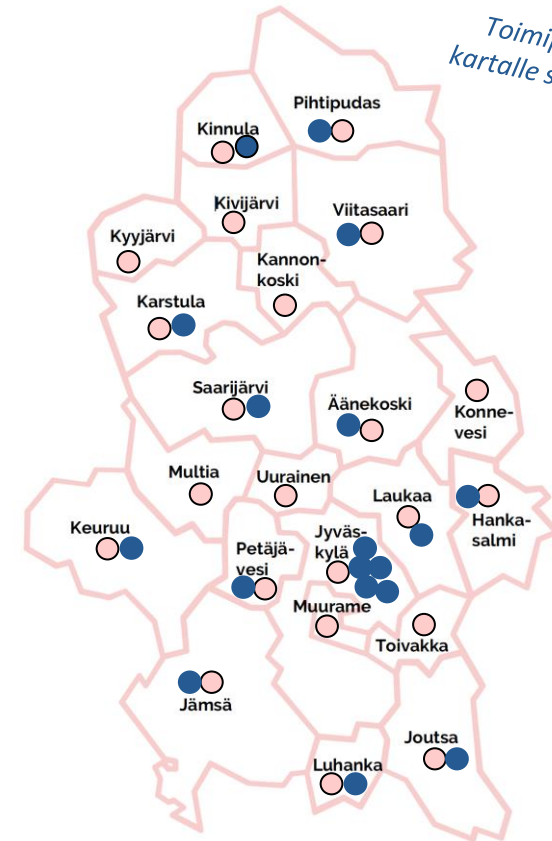

+

SENIORIKESKUKSET

IKÄÄNTYNEIDEN PÄIVÄTOIMINTA

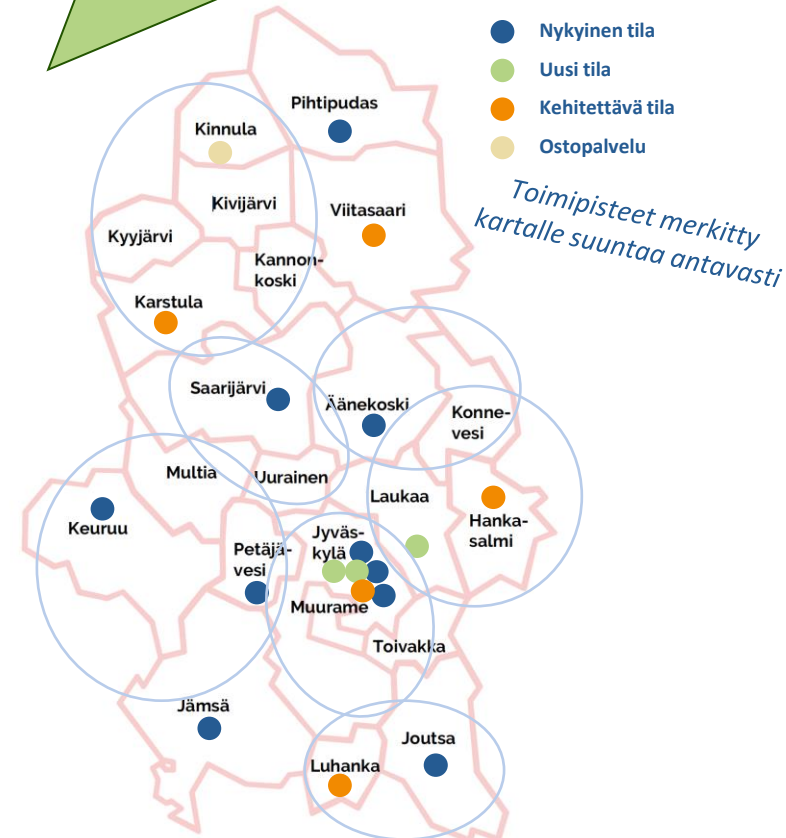

Toimipisteet merkitty kartalle suuntaa antavasti

Vaihtoehdossa 2 kuntouttava päivätoiminta järjestetään 20:ssä toimipisteessä

Kunta	Yli 75v (2030)	Asiakkaat (2030) ¹	Ryhmiä / vk (2030) ²	Tarvittava toimipistemäärä ³	Alueen laskennallinen toimipistemäärä	Alueen suunniteltu toimipistemäärä
Jyväskylä	17 406	870	73	8,1	8,9	6
Muurame	1 329	66	6	0,6		
Toivakka	432	22	2	0,2		
Jämsä	3 859	193	16	1,8	1,8	1
Multia	296	15	1	0,1	1,2	2
Keuruu	1 989	99	8	0,9		
Petäjävesi	521	26	2	0,2		
Äänekoski	3 141	157	13	1,5	1,5	1
Saarjärvi	1 803	90	8	0,8	1,0	1
Urainen	456	23	2	0,2		
Hankasalmi	859	43	4	0,4	1,7	2
Laukaa	2 440	122	10	1,1		
Konnevesi	523	26	2	0,2		
Joutsa	1 008	50	4	0,5	0,6	2
Luhanka	162	8	1	0,1		
Viitasaari	1 291	65	5	0,6	0,6	1
Pihtipudas	751	38	3	0,3	0,3	1
Karstula	797	40	3	0,4	0,8	2
Kinnula	318	16	1	0,1		
Kannonkoski	294	15	1	0,1		
Kivijärvi	257	13	1	0,1		
Kyyjärvi	250	13	1	0,1		

Lisäksi yksi uusi toimipiste myöhemmin suunniteltavaan sijaan

1) Laskettu vuoden 2022 asiakkaiden osuudella yli 75-vuotiaista, mutta minimissään 3% yli 75-vuotiaista
 2) Laskettu 12 asiakasta / ryhmä ja pyöristetty seuraavaan kokonaislukuun
 3) Laskettu 2 ryhmää arkipäivisin, mutta yhtenä arkipäivänä viikossa puolikas päivä varattu toimistotyölle = 9 ryhmää / viikko

Vaihtoehdossa 2 tulisi lisäksi kaksi uutta toimipistettä vaihtoehtoon 1 verrattuna

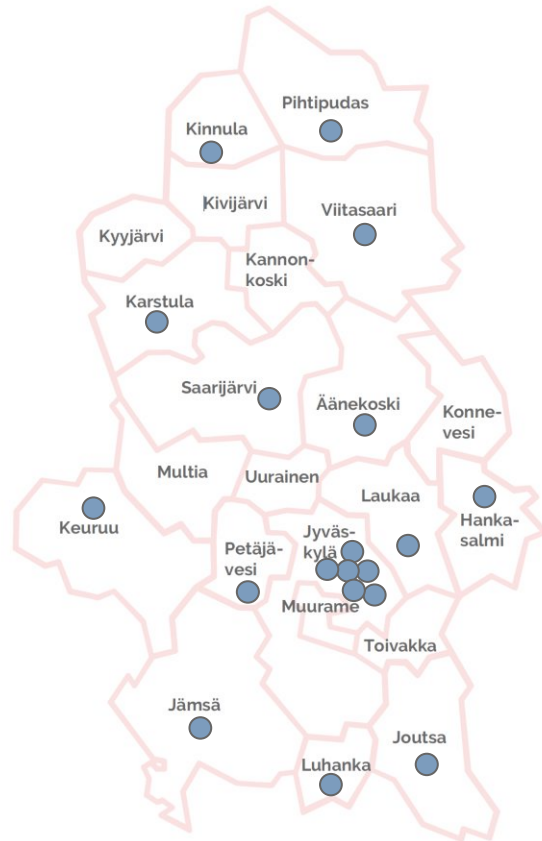
TOIMIPISTE	SUIHKU	SAUNA	KUNTOSALI	RYHMÄTILA	ESTEETTÖMYYS	SOVELTUVUUS	Huomiot
Joutsa	✓	✓	✓	✓	✓	Säilyy	
Jyväskylä (Keltinmäki)	✓	✓	✓	✓	✓	Säilyy	
Jyväskylä (Kortepohja)	✓	✓	✓	✓	✓	Säilyy	
Jyväskylä (Palokka)	✓	✓	✓	✓	✓	Säilyy	
Jämsä	✓	✓	✓	✓	✓	Säilyy	
Keuruu	✓	✓	✓	✓	✓	Säilyy	
Petäjavesi	✓	✓	✓	✓	✓	Säilyy	
Pihtipudas	✓	✓	✓	✓	✓	Säilyy	
Saarijärvi	✓	✓	✓	✓	✓	Säilyy	
Äänekoski	✓	✓	✓	✓	✓	Säilyy	Kuntosalilaitteet vanhat, useita ryhmätiloja
Jyväskylä (Korpilahti)	✓	✓	✗	✓	✓	Säilyy, vaatii kehittämistä	
Luhanka	✓	✓	✓	✓	✗	Säilyy, vaatii kehittämistä	
Viitasaari	✓	✓	✗	✓	✓	Säilyy, vaatii kehittämistä	
Hankasalmi	✗	✗	✓	✓	✓	Säilyy, vaatii kehittämistä	
Karstula	✓	✓	✗	?	✓	Säilyy, vaatii kehittämistä	Pieni ryhmätila
Kinnula (Terveystalo)	✗	✗	✗	✓	✓	Säilyy, vaatii kehittämistä	
Jyväskylä (Vaajakoski)						Uusi tila (tulossa jo)	
Laukaa						Uusi tila	
Jyväskylä						Uusi tila	

Lisäksi yksi uusi toimipiste myöhemmin suunniteltavaan sijaintiin

Kannonkoski	✓	✓	✗	?	✓	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Pieni ryhmätila
Multia	✓	✓	✗	?	✓	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Levoton aulatila ryhmätilana
Uurainen	✓	✓	✗	?	✓	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Pieni ryhmätila
Äänekoski (Suolahti)	✓	✓	✓	?	✗	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Toimitiloista muodostettu ryhmätila
Kyyjärvi	✗	✗	✓	?	✓	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Olematon ryhmätila
Laukaa	✗	✗	✗	✓	✓	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	
Kivijärvi	✗	✗	✗	?	✓	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Olematon ryhmätila
Konnevesi	✗	✗	✗	?	✓	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Toiminta alkaa 02/2024. Pieni ryhmätila

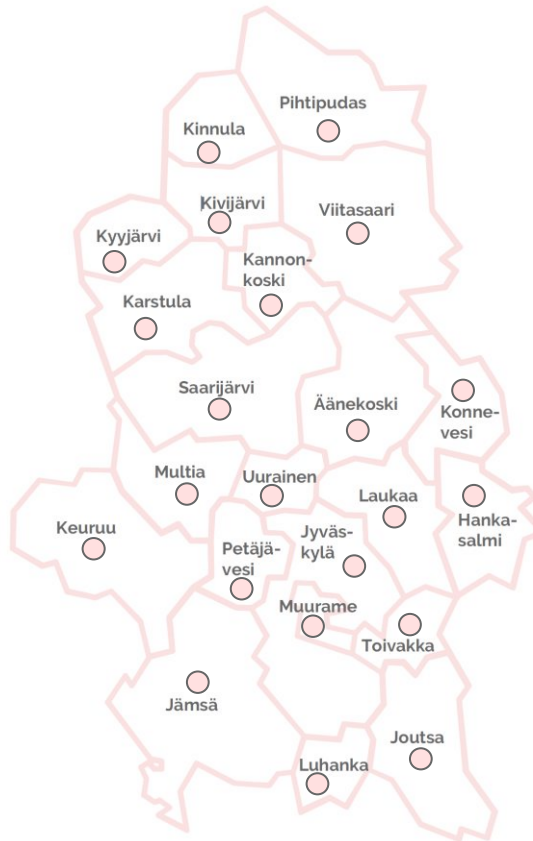
Vaihtoehdossa 2 yhteisillä toimintamalleilla kattavuus koko alueelle

KUNTOUTTAVA PÄIVÄTOIMINTA

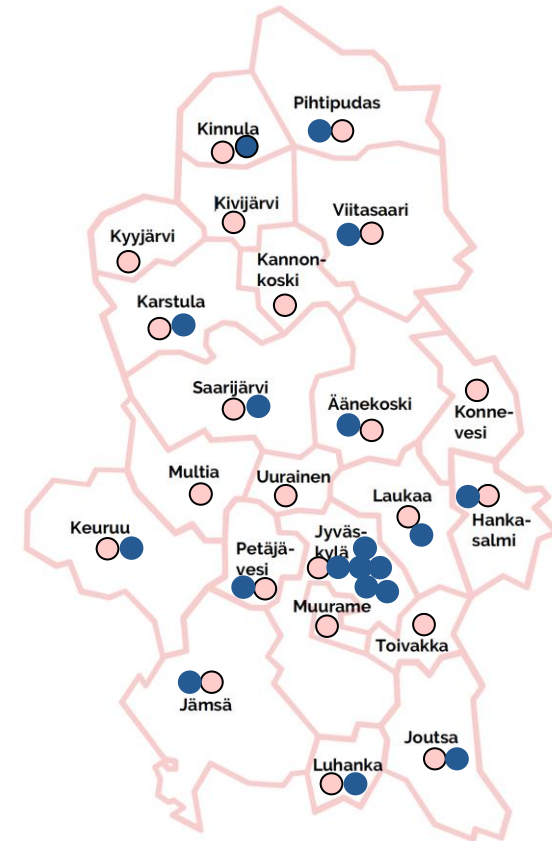

+

SENIORIKESKUKSET

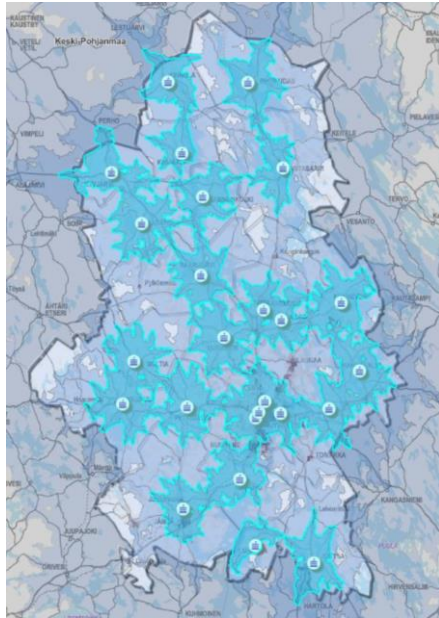
IKÄÄNTYNEIDEN PÄIVÄTOIMINTA

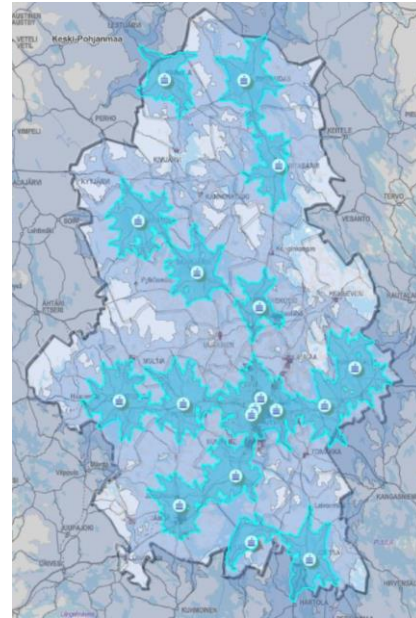
Ikäihmisten päivätoiminta – Toimipisteiden saavutettavuus autolla

Toimipisteiden saavutettavuus vaihtoehdoittain

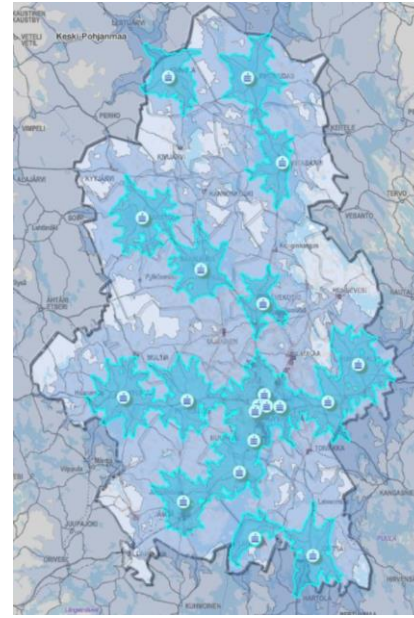
Nykytilanne

Vaihtoehto 1

Vaihtoehto 2

Saavutettavuus autolla, %
(kuinka moni ei saavuta)

30min

100% (0%, 0 hlö)

99% (1%, 2 700 hlö)

99% (1%, 2 700 hlö)

15min

89% (11%, 29 700 hlö)

84% (16%, 43 200 hlö)

85% (15%, 40 500)

Huomioita

- Matka-ajat ns. kivistä toimipisteisiin eivät huomioi liikkuvia palveluita, mikä entisestään parantaa saavutettavuutta
- Matka-ajoissa on huomioitu **vain kuntouttavan päivätoiminnan toimipisteet** ja näiden lisäksi **molemmissa vaihtoehdoissa on laajasti kevyempää seniorikeskus-toimintaa**

%-osuus kuvaa sitä, kuinka iso osuus väestöstä saavuttaisi lähimmän fyysisen toimipisteen autolla ajaen aikarajan sisällä, esimerkiksi 15 minuutissa

Ikääntyneiden päivätoiminta – Vaihtoehtojen kustannusvaikutukset

	Nykytila	Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2
Tilat (mm. vuokrat ja investoinnit) 	<ul style="list-style-type: none"> Tilakustannukset 878 000 € 	<ul style="list-style-type: none"> Uudet ja toimivat tilat sekä laitteet edellyttävät investointeja (mm. digi) Tilakustannukset arviolta 962 000 € (+84 000 €) 	<ul style="list-style-type: none"> Uudet ja toimivat tilat sekä laitteet edellyttävät investointeja (mm. digi) Tilakustannukset arviolta 1 096 000 € (+ 218 000 €)
Henkilöstö 	<ul style="list-style-type: none"> Nykyiset kustannukset 	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstöresursoinnin vahvistamisella varmistetaan toiminnan toteuttaminen ja asiakas- ja työturvallisuuden lisääminen Päivätoimintaan 10 hlö (350 000€/v) ja seniorin hyvinvointineuvolaan 6 hlö (210 000€/v) Seniorikeskusten koordinointiin 1 koordinaattori (50 000€/v) Ohjattu kuntosalitoiminta n. 12 liikunnan ohjaajaa (500 000€/v) Yhteensä n. 1,11 M€ vuosittainen lisäkustannus 	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstöresursoinnin vahvistamisella varmistetaan toiminnan toteuttaminen ja asiakas- ja työturvallisuuden lisääminen Päivätoimintaan 15 hlö (525 000€/v) ja seniorin hyvinvointineuvolaan 8 hlö (280 000€/v) Seniorikeskusten koordinointiin 2 koordinaattoria (100 000€/v) Ohjattu kuntosalitoiminta n. 12 liikunnan ohjaajaa (500 000€/v) Yhteensä n. 1,41 M€ vuosittainen lisäkustannus
Toiminnalliset muutokset (mm. toimintamallit, liikkuvat palvelut, sähköiset palvelut) 	<p>Toiminnallisissa muutoksilla tavoitellaan palveluiden tehokkuuden parantamista ja siten pidemmällä aikavälillä kustannushyötyjä. Kustannushyötyjä muodostuu, kun kevyempiä palveluita kehitetään ja vahvistetaan, jolloin raskaiden palveluiden tarve vähenee (mm. ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen). Toiminnallisissa muutoksissa palveluiden painopistettä siirretään varhaiseen tukeen ja matalan kynnyksen palveluihin.</p> <p>Toiminnallisten muutosten saavuttamiseen liittyy myös kustannuksia, kuten esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Uusien toimintamallien käyttöönotto ja vakiinnuttaminen (mm. Koulutukset, perehdytys) Sähköisten palveluiden kehittäminen (mm. Ohjelmistot, etävastaanotot) Liikkuvien palveluiden lisääminen ja vakiinnuttaminen (mm. liikkuvien palveluiden pilottien käynnistäminen), henkilöstön kilometrikustannukset (voi olla osana sotekeskuksia) Etäpäivätoiminnan lisääminen edellyttää teknologian laitehankintoja 		